

Toelichting uitvoeringsregeling subsidie oplossingen bij netcongestie (SON) Noord-Holland 2022

In deze tekst wordt de subsidieregeling toegelicht. Deze tekst kan niet worden gebruikt als vervanging van de subsidieregeling zelf.

Netcongestie en werken aan oplossingen

Op vele plekken in Noord-Holland is het elektriciteitsnet 'vol' en spreken we van 'netcongestie'. Duurzaam opgewekte stroom kan daardoor niet op het elektriciteitsnet worden gezet, of het is niet mogelijk om een nieuwe aansluiting of verzwaring van de bestaande aansluiting te krijgen voor afname van elektriciteit. Als bedrijven geen nieuwe of grotere aansluiting op het elektriciteitsnet kunnen krijgen, en als duurzame elektriciteit het net niet op kan, dan stagneert dat de economische ontwikkeling en de energietransitie.

Daarom werken de netbedrijven samen met de gemeenten, de provincie en het Rijk hard aan uitbreiding van de energie-infrastructuur. Ook werken steeds meer partijen die duurzame elektriciteit willen leveren aan het net en gebruikers van elektriciteit aan slimme energiesystemen die de capaciteitsproblemen op het net helpen op te lossen of te voorkomen. Om deze partijen te ondersteunen is er de Subsidieregeling Oplossingen bij netcongestie (SON) van de provincie Noord-Holland.

Wanneer door deze subsidieregeling meer van deze oplossingen worden gerealiseerd, dan zal de netcapaciteit efficiënter worden gebruikt en wordt de transportschaarste (congestie) op het elektriciteitsnet op locaties voorkomen, verminderd of opgelost.

De subsidie: activiteiten en -bedragen

Zowel voor haalbaarheidsstudies als voor het uitvoeren van maatregelen is subsidie beschikbaar.

Een **haalbaarheidsstudie** kan inzicht geven in de technische oplossingen, de kosten en opbrengsten daarvan, de rollen en verantwoordelijkheden van verschillende partners, en de planning van de uitvoering en de juridische consequenties. Het is niet nodig om al deze aspecten in een haalbaarheidsstudie te onderzoeken maar het kan wel.

Subsidie voor haalbaarheidsstudies naar oplossingen bij netcongestie is beschikbaar voor:

- a. (inhuur)kosten voor de inhuur van externe experts (dus niet de kosten van eigen medewerkers);
- b. materiaalkosten die uitsluitend nodig zijn voor de haalbaarheidsstudie;
- c. huurkosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij worden gebruikt voor de haalbaarheidsstudie.

50% van de hierboven genoemde kosten van de haalbaarheidsstudie wordt gesubsidieerd, met een maximum subsidiebedrag van € 25.000,-.

Subsidie voor de **uitvoering van oplossingen bij netcongestie** is beschikbaar voor:

- a. (inhuur)kosten voor externe expertise en procesbegeleiding bij de uitvoering (o.a. voor communicatie, opstellen van contracten en samenwerkingsovereenkomsten, ontwikkeling van software en hardware);

- b. materiaalkosten, zoals voor batterijen, software en regelapparatuur (zie voor meer voorbeelden 2 alinea's verder);
- c. huurkosten van apparatuur en uitrusting die deel uitmaken van de daadwerkelijk gerealiseerde oplossing, waaronder bijvoorbeeld de huur van een batterij.
- d. kosten van uitvoering, dus het laten bouwen en installeren van de gekozen oplossingen zie art 11.2.c.

Het gaat om het uitvoeren van oplossingen bij netcongestie, zowel bij levering als teruglevering van elektriciteit.

Dit zijn oplossingen die ervoor kunnen zorgen dat de transportcapaciteit nuttiger en efficiënter wordt gebruikt. Ook gaat het om oplossingen om de duurzaam opgewekte groene stroom toch te kunnen benutten ondanks dat deze niet op het elektriciteitsnet gezet kan worden, en om partijen die geen aansluiting kunnen krijgen op het elektriciteitsnet toch van stroom te kunnen voorzien.

Voorbeelden van oplossingen: een batterij of een 'slim laadsysteem', een systeem voor vraag-aanbodsturing, fysieke en niet-fysieke maatregelen voor cable pooling, een installatie die elektriciteit in waterstof of warmte omzet en andersom, of een brandstofcel. Veelal zijn deze oplossingen onderdeel van een zogenaamd Smart Grid.

Het gaat NIET om maatregelen voor energiebesparing of opwekken van duurzame energie. Daarvoor zijn andere subsidieregelingen beschikbaar (HIRB+), zie bijlage 2.

50% van de hierboven genoemde kosten van uitvoering van oplossingen bij netcongestie wordt gesubsidieerd, met een maximum subsidiebedrag van €75.000,- voor individuele oplossingen en €250.000,- voor collectieve oplossingen.

Doelgroepen

De regeling staat open voor alle mogelijke aanvragers, dit kunnen formele en informele samenwerkingsverbanden zijn en individuele aanvragers. We denken bij individuele aanvragers bijvoorbeeld aan ondernemingen, waaronder MKB, maar ook grotere bedrijven, ziekenhuizen, scholen, overheden en semi-overheden. Voorbeelden van samenwerkingsverbanden zijn publiek/private samenwerkingsverbanden, een bedrijvenvereniging op een bedrijventerrein, een parkmanagement organisatie, een energiecoöperatie en een brancheorganisatie.

De regeling is bedoeld voor partijen die een probleem hebben: zij die als gevolg van netcongestie geen nieuwe of grotere aansluiting op het elektriciteitsnet kunnen krijgen in Noord-Holland. Voorbeelden van doelgroepen staan in Bijlage 1.

De regeling is niet bedoeld voor de aanbieders van de oplossingen, zoals een batterij-leverancier. De regeling is ook niet bedoeld individuele huishoudens die het willen benutten voor de verduurzaming van de eigen woning.

Wanneer wordt geen subsidie gegeven?

- De regeling subsidieert **geen** oplossingen met toepassing van fossiele brandstoffen. Dus een generator op gas of diesel of benzine wordt niet gesubsidieerd.

- Fysieke maatregelen voor de opwek van duurzame energie of besparing van energie worden ook niet vanuit deze regeling gesubsidieerd; daarvoor zijn andere regelingen, o.a. HIRB + Duurzaamheid.
- Subsidieaanvragen voor haalbaarheidsstudies of oplossingen waarbij uit de aanvraag blijkt dat het financieel niet haalbaar is om het project uit te voeren omdat de kosten groter zullen zijn dan de opbrengsten (inclusief subsidie), worden ook niet gesubsidieerd.
- De provincie Noord-Holland verstrekt geen subsidies van minder dan €5.000. Een haalbaarheidsstudie moet dus minstens €10.000 kosten om voor subsidie in aanmerking te komen. Alternatief is om samen met andere partijen subsidie aan te vragen.
- Wanneer voor een haalbaarheidsstudie of realisatie van een bepaalde oplossing al eerder provinciale subsidie is ontvangen, kan daar niet nog een keer subsidie voor worden aangevraagd.
- Individuele huishoudens die de subsidie willen benutten voor de verduurzaming van de eigen woning kunnen geen subsidie krijgen vanuit deze regeling (SON).
- Wanneer het beschikbare subsidiebudget in het betreffende jaar is opgemaakt (dus wanneer het 'subsidieplafond is bereikt') kan in dat jaar geen subsidie meer worden verstrekt. In 2022 en 2023 is het budget € 1.500.000,- en in 2024 €1.000.000,-
- Een subsidieaanvraag die is ingediend nadat de indieningsperiode is verstreken, wordt geweigerd. De indieningsperiode staat vermeld op <https://www.noord-holland.nl/Loket/Subsidies/Subsidieregelingen>, 'Subsidie Oplossingen bij Netcongestie'
- Wanneer het gaat om activiteiten die niet zijn bedoeld voor een locatie in Noord-Holland.

Deminimis verordening en uitzonderingen daarop

Op basis van de zogenaamde deminimis verordening mogen aanvragers in totaal niet meer dan €200.000 aan overheidssteun ontvangen in drie jaar.

Om als samenwerkingsverband in aanmerking te komen voor een subsidie meer dan €200.000 in drie jaar (inclusief eerder ontvangen subsidies), moet het samenwerkingsverband voldoen aan de volgende eisen:

- minstens twee MKB-bedrijven nemen deel aan het samenwerkingsverband
- geen van de deelnemers neemt meer dan 70% van de te subsidiëren kosten voor zijn rekening.

(deze eisen worden gesteld o.b.v. Europese wetgeving)

Subsidie aanvragen

Vanaf het moment dat de subsidieregeling wordt opengesteld, kan subsidie worden aangevraagd. De aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld

Op <https://www.noord-holland.nl/Loket/Subsidies/Subsidieregelingen>, 'Subsidie Oplossingen bij Netcongestie' staan de stappen beschreven die doorlopen moeten worden om de subsidie digitaal of per post aan te vragen.

Op deze web-pagina over de 'subsidie oplossingen bij netcongestie' is een **subsidieaanvraagformulier** te vinden.

Zaken die hierop ingevuld moeten worden, zijn bijvoorbeeld:

- Gegevens van de aanvrager (zoals naam organisatie, banknummer, BTW-nummer, eventueel KvK nummer en gegevens contactpersoon);
- Samenvattende beschrijving van de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd en het doel dat de aanvrager daarmee voor ogen heeft: de beoogde vermindering van transport- en aansluitcapaciteit op het elektriciteitsnet of het efficiënter gebruik maken van het elektriciteitsnet;
- Wanneer een samenwerkingsverband de subsidie aanvraagt: beschrijving van de deelnemers, hun activiteiten en bijdragen aan dit project, machtiging m.b.t. communicatie en ontvangst subsidiebedragen;
- Begin- en geschatte einddatum van het project;
- Projectpartners: met welke partijen van buitend de eigen organisatie wordt samengewerkt of afgestemd (zoals bijvoorbeeld met Liander);
- Wijze van communicatie met direct betrokkenen en de buitenwereld.

Gevraagde bijlagen die samen met het formulier moeten worden aangeleverd:

- Begroting van de kosten van de activiteit(en);
- Financieringsplan: bijdrage(n) van deelnemer(s) en betrokken partij(en) om de kosten te dekken. Hierbij kan bij realisatie van oplossingen bij netcongestie ook een haalbaarheidsstudie-rapportage worden meegestuurd;
- Projectplan met doelstelling, inhoudelijke beschrijving van de activiteit(en), tijdsplanning en beoogde resultaten met ofwel een beschrijving en onderbouwing van de beoogde vermindering van transport- en aansluitcapaciteit op het elektriciteitsnet, ofwel een beschrijving en onderbouwing van het efficiënter gebruik van de transport- en aansluitcapaciteit op het elektriciteitsnet*.
- Wanneer het gaat om een informeel samenwerkingsverband (partijen die alleen voor deze gelegenheid samenwerken aan (het zoeken naar) oplossingen voor netcongestie)

Kennisdeling en evaluatie

Bij het aanvragen van de subsidie verklaart de aanvrager zich bereid om mee te zullen werken aan kennisdeling over en evaluatie van de activiteiten die gesubsidieerd worden. Dat betekent dat de aanvrager bijvoorbeeld bereid is om tijdens kennisbijeenkomsten het een en ander te vertellen over de kennis en ervaring die is opgedaan met het project. Of bereid is om geïnterviewd te worden daarover, vragenlijsten in te vullen of informatie te verstrekken over het functioneren van de oplossing.

Binnen 13 weken na ontvangst van de subsidieaanvraag wordt besloten of de subsidie wordt toegekend.

*Voor de beschrijving en onderbouwing van vermindering van transport/aansluitcapaciteit kunt u gebruik maken van bijvoorbeeld een haalbaarheidsstudie of een advies van uw netbeheerder. Het betreft een beschrijving van de vermindering van de maximale capaciteit (piekbelasting) die u met de beoogde maatregel kan realiseren of een beschrijving van de manier waarbij met een collectieve maatregel bedrijven extra capaciteit kunnen ontvangen.

Afronding van het subsidieproject

Binnen 13 weken nadat de subsidie activiteiten klaar zijn, moet een 'aanvraag tot vaststelling' worden ingediend. Voor de aanvraag tot vaststelling is een formulier te vinden op www.noord-holland.nl/Loket/Subsidies. Wat beschreven of aangeleverd moet worden is bijvoorbeeld:

- Bij de haalbaarheidsstudie: de opgeleverde rapportage en een beschrijving van de belangrijkste conclusies en geleerde lessen uit de haalbaarheidsstudie.

- Bij uitvoering van de oplossing bij netcongestie:
 - een rapportage over de gerealiseerde oplossing en de gevolgde aanpak,
 - een beschrijving en onderbouwing (meetresultaten) van de vermindering van de mate waarin transport- en aansluitcapaciteit op het elektriciteitsnet nodig is of wordt gebruikt door realisatie van de oplossing; zie ook * eerder in deze tekst
 - een beschrijving van wat de oplossing heeft opgeleverd aan maatschappelijke baten
Bijvoorbeeld vermeden kosten (voor Liander, gemeente?), minder graafwerk, minder materiaalgebruik, innovaties en de geleerde lessen bij de gevolgde aanpak.

De provincie beslist binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie.

Bijlage 1. Voorbeelden van mogelijke aanvragers

Doelgroepen, individuele partijen

- Ondernemingen, waaronder MKB, maar ook grotere bedrijven
- Ziekenhuizen
- Scholen
- Eigenaren of huurders van maatschappelijk vastgoed
- Projectontwikkelaars (m.b.t. project in Noord-Holland)
- Overheden (gemeenten en waterschappen bijvoorbeeld)
- Semi-overheden als NS, ProRail e.d.
- Havenbedrijven
- Landbouwbedrijven
- Gemeenschappelijke regelingen zoals HVC

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden:

- Een samenwerkingsverband dat een rechtspersoon is: stichting, vereniging, coöperatie
- Een samenwerkingsverband dat bestaat uit een aantal van bovengenoemde partijen. Dit kan ook een gelegenheids-samenwerkingsverband zijn, bij de aanvraag dienen de betrokkenen een samenwerkingsverklaring in
- Publiek/private samenwerkingsverbanden
- Een bedrijvenvereniging op een bedrijventerrein, dit kan ook een coöperatieve vereniging zijn
- Een parkmanagement organisatie (stichting, b.v., anders)
- LTO of een andere brancheorganisatie (wel een project in NH)
- Een energievoöperatie
- Een woningbouwvereniging of -corporatie
- LECS (local energy communities)
- Informele samenwerkingsverbanden: partijen die alleen voor deze gelegenheid samenwerken aan (het zoeken naar) oplossingen voor netcongestie. Een door de samenwerkende partijen ondertekende samenwerkingsverklaring moet in dat geval bij de subsidie-aanvraag worden aangeleverd.

Bijlage 2. Andere regelingen in Noord-Holland

De regeling is aanvullend op een aantal andere regelingen die bijdragen aan de verduurzamingsopgave. In onderstaande tabel worden deze kort samengevat.

Instrument	Richt zich op
UVR HIRB+ Duurzaamheid	Verlagen en/of verduurzamen van het energiegebruik op bedrijventerreinen door het subsidiëren van concrete duurzame energiemaatregelen. Daarbij wordt tevens nagestreefd dat bedrijven meer gezamenlijk dit soort maatregelen aanpakken.
UVR Regievoering transformatorstations en tracés Noord-Holland	Ondersteuning van gemeenten bij het tijdig realiseren en versnellen van gemeentelijke procedures ten behoeve van elektriciteitsnetuitbreidingen van regionaal belang.
UVR Solar Carports	Stimuleren van zonnepanelen boven parkeerterreinen die stroom leveren aan laadpalen voor de daar geparkeerde voertuigen.
UVR Verduurzamingsinitiatieven woningcorporaties Noord-Holland	Woningcorporaties stimuleren om samen te werken bij het innovatief verduurzamen van de woningvoorraad in Noord-Holland.
UVR Verduurzaming culturele instellingen Noord-Holland	Culturele instellingen te stimuleren te investeren in energiebesparings-maatregelen en/of het opwekken van energie uit hernieuwbare energiebronnen.